

GŁOS PODGÓRZA

BIULETYN INFORMACYJNY
DZIELNICY XIII

/ STARE PODGÓRZE / ZABŁOCIE / KABEL / PŁASZÓW /
/ RYBITWY / PRZEWÓZ /

88 WYD. 1 / 2020

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1428-9199

Centrum Kultury Podgórza zaprasza – spotkajmy się online!

Nauczyciele zwiedzili Europę ucząc się języka!

Rękawka kiedyś i dziś - krótka historia Wzgórza Lasoty

UCHWAŁY RADY DZIELNICY

Pierwszy w tym roku numer „Głosu Podgórze” ukazuje się w połowie roku w związku z panującym w Polsce stanem epidemii. Dlatego od ostatniego numeru odbyło się, aż siedem sesji na których Rada przyjęła osiemdziesiąt dwie uchwały.

Rada przyjęła **dwadzieścia trzy uchwały opiniujących ponowne zawarcie umów najmu w mieszkaniach socjalnych** na terenie naszej dzielnicy. Wszystkie opinie poprzedzone zostały wizją lokalną sprawdzającą czy lokatorzy dbają o lokal i jak funkcjonują w społeczności lokalnej.

W listopadzie podjęliśmy uchwałę wnioskującą do Prezydenta Miasta Krakowa o **podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia do programu szkolnego wycieczki uczniów na teren obozu KL Płaszów** zlokalizowanego w naszej dzielnicy. W opinii Rady trwające od dłuższego czasu konsultacje w sprawie nowej formy upamiętnienia tego miejsca wskazały jak bardzo wiedza o historii obozu jest potrzebna zarówno społeczności lokalnej jak i wszystkim mieszkańcom Krakowa.

Temat KL Płaszów był przez Radę omawiany również w styczniu. Wtedy zebrani radni podjęli uchwałę o **opinii dotyczącej powstawania i funkcjonowania Muzeum – Miejsca Pamięci KL Płaszów w Krakowie** podsumowującą trwającą od dłuższego czasu dyskusję na temat przyszłości terenów KL Płaszów i będącą wynikiem min. konsultacji z mieszkańcami. Za sprawą uchwały Rada stara się pogodzić powstanie muzeum z zagwarantowaniem minimum normalności dla mieszkańców okolicznych ulic, oraz zadbać o właściwą komunikację i wsparcie infrastrukturalne dla tej inwestycji.

Przyjęliśmy również wniosek do Zarządu Transportu Publicznego o **przywrócenie kursowania linii autobusowej nr 107 na starej trasie**. Zmiana trasy pozbawiła część naszej dzielnicy sprawnego i użytecznego środka komunikacji. W tej kwestii Rada prowadzi dalsze działania wspólnie z Dzielnicą XI, o której będziemy na bieżąco informować.

W ramach działań związanych z propozycjami zmian w organizacji ruchu na terenie naszej dzielnicy Rada wydała negatywną opinię dotyczącą **wprowadzenia ruchu jednokierunkowego na Al. Pod Kopcem**, a także czasowo negatywną opinię dla **wprowadzenia strefy zamieszkania w obrębie ul. Nadwiślańskiej** – zdaniem części radnych zmiany w tym zakresie będzie można omawiać dopiero po zakończeniu remontu ul. Krakowskiej i unormowaniu się ruchu samochodowego w obrębie Starego Podgórze.

Rada zaopiniowała pozytywnie **objęcia ochroną prawną drzew rosnących na terenie Dzielnicy XIII, poprzez uznanie za**

pomniki przyrody. Chodzi o jesion wyniosły rosnący na skwerze przy ul. Parkowej i Placu Lasoty oraz dąb szypułkowy na skwerze przy ul. Sokolskiej.

Rada wydała również cztery negatywne opinie w sprawie **wniosków o ustalenie warunków zabudowy** – trzy z inwestycji miałyby być lokalizowane w okolicy ul. Rydlówka, a jedna na ul. Rzemieślniczej. Głównym argumentem za negatywnym charakterem opinii Rady Dzielnicy są kwestie związane z komunikacją i parkowaniem w tym rejonie, które to obszary były w opinii radnych nie wystarczająco zabezpieczone w proponowanych wnioskach.

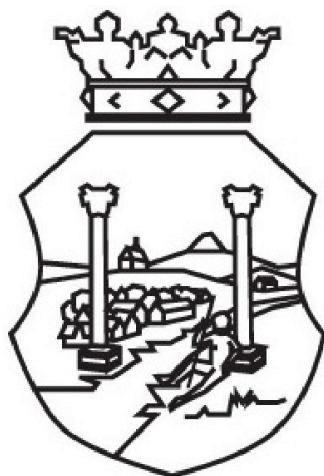
Rada zwróciła się także z wnioskiem do Prezydenta Miasta Krakowa o **obniżenie stawek godzinowych opłaty za korzystanie z parkingu miejskiego Korona**. W opinii radnych podniesienie stawek opłaty na parkingu miejskim powyżej poziomu

opłat obowiązujących na sąsiednich ulicach jest błędem i powoduje likwidację elementy zachęty, który miał skłaniać mieszkańców do korzystania z parkingu i uwalniania chodników dla ruchu pieszego.

Kolejny wniosek do Prezydenta Miasta Krakowa dotyczył **niewprowadzania Strefy Ograniczonego Ruchu na terenie Dzielnicy XIII Podgórze**. Zdaniem większości radnych takie działania nie służyłyby mieszkańcom, a stworzyły jedynie kolejne poważne utrudnienie. Radni wzięli pod uwagę widoczne dla mieszkańców już dziś problemy komunikacyjne i ryzyko wiążące się z kolejnymi ograniczeniami.

Na wniosek Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie Rada wskazała potencjalne miejsca **montażu wiat rowerowych na terenie Dzielnicy XIII Podgórze**. Są to w naszej opinii:

- okolice terminalu autobusowego SKA Podgórze (lub przy wejściu na przystanek Kraków Podgórze – peron 2) od Wielickiej i ul. Za Torem,
- rondo A. Matecznego,
- terminal autobusowy Łagiewniki,
- na ul. Lwowskiej w okolicach Pl. Bohaterów Getta,
- okolice przystanku Kraków Zabłocie,
- okolice Dworca Płaszów,
- okolice skrzyżowania ulicy Malborskiej i Wielickiej,
- okolice skrzyżowania ul. Saskiej, Kuklińskiego i Lipskiej,
- tereny pod estakadą tramwajową przy wyjściu na estakadę przy ul. Prokocimskiej oraz pod estakadą drogową wzdłuż ulicy Nowohuckiej i Powstańców Wielkopolskich,
- okolice parkingu przy ul. Koziej,
- rejon ZSP Nr1 przy ul. Myśliwskiej,
- rejon SP 65 i Klubu Sportowego „Rybitwy”,
- rejon skrzyżowania Lipska – Płaszowska - Przewóz.

GŁOS PODGÓRZA

Biuletyn Informacyjny Rady Dzielnicy XIII Podgórze

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa,

pl. Wszystkich Świętych 3-4, Kraków

Redaktor odpowiedzialny za wydanie: Jarosław Komorniczak

Redaktor prowadzący: Szymon Turcza-Jurczyński

Projekt graficzny i skład: Szymon Turcza-Jurczyński

Druk: Wojciech Wicher Wydawnictwo Triada Plaka 34 42-580 Wojkowice

Nakład: 2500 egz.

Rada Dzielnicy XIII Podgórze

Rynek Podgórski 1, pokój 12

tel. 12 656 62 25, tel./fax 12 423 55 29

e-mail: rada@dzielnica13.krakow.pl

www.dzielnica13.krakow.pl

facebook.com/DzielnicaXIIIPodgorze

Zapraszamy Mieszkańców do kontaktu w sprawie artykułów i nadsyłania tekstów! Zdjęcia prosimy przysyłać w osobnych plikach.

Rada zaopiniowała pozytywnie **montaż progów zwalniających na ul. Lipskiej bocznej**. Równocześnie na wniosek mieszkańców pozytywnie zaopiniowała **likwidację wyspowego progu zwalniającego na ul. Przewóz** pod warunkiem zastosowania innego rozwiązania ograniczającego ruch drogowy w rejonie skrzyżowania z ul. Przewóz/ Szczecińska. Rada zgłosiła następujące **uwagi do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Zabłocie-Zachód”**:

1. Tereny oznaczone w projekcie planu jako „U2” należy przeznaczyć pod tereny obsługi i urządzeń komunikacyjnych o podstawowym przeznaczeniu pod parkingi/garaże, w tym wielopoziomowe, naziemne lub podziemne i w tym obszarze ustalić:
 - a. minimalny wskaźnik terenu biologicznie czynnego: 15%;
 - b. wskaźnik intensywności zabudowy 0,1-4,0;
 - c. maksymalną wysokość zabudowy 16 m;
 - d. dopuszczenie lokalizacji:
 - budynku, obiektów i urządzeń związanych z obsługą ruchu pojazdów i pasażerów,
 - zadaszeń stanowisk postojowych rowerów.
2. Dla planowanych inwestycji mieszkaniowych, w szczególności budynków w zabudowie wielorodzinnej, należy określić liczbę miejsc postojowych (wliczając miejsca w garażach) na min. 1,5 na 1 mieszkanie.
3. Pomiędzy ul. Lwowską, a ul. Na Zjeździe/Limanowskiego (działka nr 187/15 obr. 13. jedn. ew. Podgórze, należy wyznaczyć ciąg pieszy (wolny od zabudowy).
4. Należy uwzględnić w projekcie planu zabytek ujęty w gminnej ewidencji zabytków przy ul. Limanowskiego 47.
5. Należy utrzymać wszystkie oznaczone w obecnym projekcie planu tereny zielone (ZP oraz ZPb).
6. Należy zrezygnować z budowy drogi KDD.12. Obszar ten należy przeznaczyć na teren zielony, chodnik i ścieżkę rowerową.
7. W §9 ust. 2 pkt. 1 oraz pkt. 2 lit. a należy usunąć określenie „niezależnie od (pozostałych) ustaleń planu”, które może sugerować, że dopuszczalne jest np. przekraczanie maksymalnej wysokości zabudowy.
8. W §9 ust. 4 należy dookreślić, że przebudowa nie może zmniejszać aktualnej powierzchni biologicznie czynnej.
9. Przy bezpośrednio sąsiadującej zabudowie należy unieemożliwić zbyt bliskie usytuowanie okien / balkonów od ścian sąsiednich budynków.
10. Należy dodać zapis, który zobliguje przy prowadzeniu prac termomodernizacyjnych do odtworzenia istniejących przed pracami gniazd jerzyka zwyczajnego; jeśli takie znajdowały się przed termomodernizacją należy je przywrócić

np. przez usytuowanie na ścianach budynków odpowiednich budek/ skrzynek lęgowych.

11. Należy wprowadzić zapisy, które uniemożliwią nadbudowę kamienic niezgodną z zastaną architekturą, okoliczną zabudową, ładem przestrzennym oraz estetyką.
12. Należy zakazać możliwości lokalizacji nowych lukarni/facjat na budynkach zabytkowych, zwłaszcza na ścianach frontowych.
13. Należy uwzględnić przebieg głównej trasy rowerowej pod/wzdłuż łącznicą kolejową od ul. Powstańców Wielkopolskich do ul. H. Dąbrowskiego następnie wzdłuż KDD.12, KDD.5 aż do mostu Powstańców Śląskich oraz planowanej kładki pieszo-rowerowej przy moście kolejowym.
14. Należy ustalić wymóg zapewnienia miejsc postojowych w przypadku zamiaru wykonywania robót budowlanych w istniejących budynkach polegających na przebudowie prowadzącej do zmiany użytkowania istniejących budynków na budynek mieszkalny lub biurowy.
15. Na obszarze całego planu należy zakazać lokalizacji tzw. blaszaków.

Uwagi zostały również zgłoszone do **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Rybitwy – Rejon ulicy Golikówka”**.

1. Tereny oznaczone w projekcie planu jako MWn.1, MWn.2, MWn.4, MWn.5, MWn.7, MWn.8, MWn.9 (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna) należy przeznaczyć pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o maksymalnej wysokości zabudowy 9 m,
2. Na terenach MN.1, MN/U.1, MN/U.3, MN/U.4, MN/U.5, MN/U.6, U.4, U.5, MWn/U.1, MWn.3, Mwn.6, MWn/U.2, U.1, U.2 obniżyć maksymalną wysokość zabudowy do 9 m,
3. Dla budynków w zabudowie wielorodzinnej określić minimalną liczbę miejsc postojowych: 1,5 miejsca na 1 mieszkanie.

Rada zgłosiła również uwagi w ramach konsultacji **zmiany w integrowanym Systemie Gospodarowania Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków**. Proponowana w projekcie uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi tj. od gospodarstwa domowego jest w opinii większości radnych skrajnie niesprawiedliwa. Należy ją zmienić na opartą na liczbie osób zamieszkujących gospodarstwo domowe, z jedną stawką od osoby.

■ oprac. Jarosław Komorniczak
Członek Rady i Zarządu Dzielnicy XIII Podgórze

DZIELNICA XIII PODGÓRZE

DRODZY KRAKOWIANIE DRODZY PODGÓRZANIE!

Muzeum Krakowa planuje projekt związany z naszym osobistym doświadczeniem pandemii koronawirusa i zwraca się z apelem:

OPOWIEDZMY RAZEM O CZASIE PANDEMII!

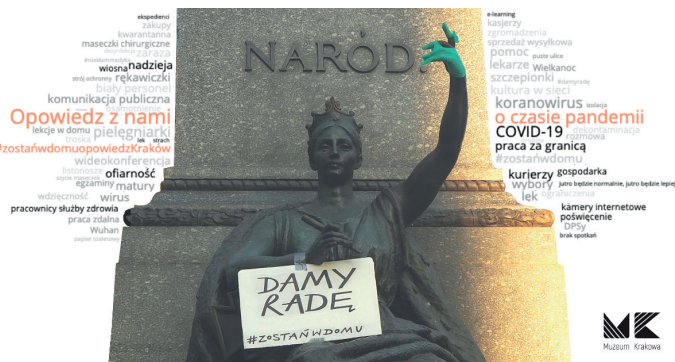
Doświadczamy teraz wszyscy wyjątkowego czasu: zmieniają się nasze warunki pracy, życia rodzinnego, życia towarzyskiego. Stajemy przed wieloma zupełnie nowymi wyzwaniami i problemami, ale też niejednokrotnie odkrywamy w sobie nowe talenty albo znajdujemy czas, by rozwinąć te stare. Często też spotykamy się z niesłychaną serdecznością i solidarnością, które zapewne będą praktykowane także w czasie zbliżających się świąt – innych niż wszystkie dotychczasowe Wielkanoce.

Te doświadczenia chcemy zebrać w Muzeum Krakowa, a gdy już minie epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 – pokazać je i zaprosić Was do wspólnej opowieści o tym czasie.

Dlatego zwracamy się do Was, krakowian, o wszelkie pamiętki, opowieści, dokumentujące pandemię, które później zostaną wykorzystane w tworzeniu wystawy pt. „A po nocy przychodzi dzień”!

Jeżeli malujecie, rysujecie, rzeźbicie bądź tworzyście muzykę i chcielibyście się swoimi działaniami podzielić z nami – bardzo serdecznie zapraszamy! To, co możecie przesłać drogą mailową, wysyłajcie już teraz na adres: m.zdeb@muzeumkrakowa.pl

Wszystko to, co ma charakter materialny, przyjmujemy także, ale dopiero wtedy, kiedy już będziemy mogli ponownie otworzyć nasze Muzeum.

Na razie apelujemy do wszystkich zainteresowanych - pamiętajcie o nas i sprawdzajcie naszą stronę internetową <https://www.muzeumkrakowa.pl/aktualnosci/opowiedzmy-razem-o-czasie-pandemii> oraz nasz profil na Facebooku (Muzeum Krakowa). Tam każdy z was znajdzie dodatkowe informacje o naszym projekcie – dowiedzie się jak, gdzie i kiedy będzie można przynieść obojętne pamiątki z czasu epidemii do Muzeum Krakowa. A same opowieści, fotografie, wspomnienia, rysunki i wszelkie inne dotyczące tego, co działo się pandemicznie w Krakowie pamiątki cyfrowe, prosimy przysyłać na adres: m.zdeb@muzeumkrakowa.pl. Dodatkowo jeśli znasz kogoś, kto mógłby zainteresować się naszą inicjatywą lub kogo bezpośrednio dotyczy oferowana przez naszą akcję pomoc podziel się z nim tymi informacjami i zarekomenduj działanie! Opowiedzmy razem o czasie pandemii!

JAKIE SĄ OBJAWY COVID-19 I CO ZROBIĆ, JEŚLI POJAWIA SIĘ U MNIE LUB MOICH BLISKICH?

COVID-19 to choroba zakaźna wywołana przez ostatnio odkrytego koronawirusa (określanego przez naukowców mianem SARS CoV-2). Zarówno nowy wirus z rodziny (CoV) wywołujący zakażenie jak i choroba nie były znane przed wybuchem epidemii w Wuhan w Chinach w grudniu 2019 r. Chociaż objawy infekcji mogą przyjmować różne formy w zależności od przypadku, jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia, na tle pozostałych chorób koronawirusa wyróżnia ostra infekcja dróg oddechowych i śmiertelność na poziomie 3-4% przypadków.

MASZ OBJAWY

GORĄCZKA

KASZEL

DUSZNOŚĆ

PROBLEMY Z ODDYCHANIEM

BEZZWŁOCZNIE, telefonicznie powiadom stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłoś się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego

fot. Ministerstwo Zdrowia

Koronawirus objawia się podobnie jak większość infekcji koronawirusowych najczęściej ze zwykłą grypą. Są to przede wszystkim: ostry kaszel, gorączka, duszności i powracające problemy z oddychaniem. Jeżeli odczuwasz dyskomfort i pogorszenie samopoczucia koniecznie monitoruj swoją temperaturę i zwracaj uwagę na zmiany układu oddechowego!

Jeżeli zaobserwujesz u siebie wyżej wymienione objawy koniecznie skontaktuj się z najbliższą stacją sanitarno-epidemiologiczną (lista stacji sanitarno-epidemiologicznych znajduje się dostępna na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego). Możesz też zgłosić się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego. Listę oddziałów zakaźnych można znaleźć na oficjalnej stronie Ministerstwa Zdrowia.

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800-190-590

Tu uzyskasz informacje o postępowaniu w sytuacji podejrzenia zakażenia koronawirusem

fot. Ministerstwo Zdrowia

W razie wątpliwości lub pytań skontaktuj się z placówką epidemiologiczną telefonicznie. Całodobowa infolinia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie dostępna jest pod numerem: 600 876 214 lub 602 263 605 (podczas dyżuru aktywny jest wyłącznie jeden z podanych numerów).

W razie pytań dotyczących postępowania, procedur i sposobu postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem u siebie lub swoich bliskich możesz skontaktować się z Telefoniczną Informacją Pacjenta pod numerem 800 190 590.

KOCHANI CZYTELNICY!

Obecna sytuacja stanu epidemii na terenie całego kraju nie ma precedensów. Ograniczenia w funkcjonowaniu większości instytucji, zakaz zgromadzeń i imprez masowych, całkowita reorganizacja reżimu sanitarnego w pracy dotyka nas wszystkich. Odpowiedzialne zachowanie z myślą o zdrowiu naszym i naszych bliskich jest obecnie priorytetem i gwarancją bezpieczeństwa. Poniżej znajdziecie Państwo wszystkie najważniejsze informacje dotyczące zaleceń odwołujących się do codzienności w trakcie epidemii:

KORONAWIRUS – JAK ZAPOBIEC ZAKAŻENIU

fot. KRAKOW.PL wydanie specjalne marzec 2020

Myj ręce, unikaj kontaktu rąk z twarzą i dezynfekuj powierzchnie, które najczęściej dotykasz!

Wszystkie te działania mają na celu zminimalizowanie szansy na to, że wirus, który znajdzie się w twojej okolicy przedostanie się do organizmu. COVID-19 to wirus RNA osłonięty błoną tłuszczową (lipidową). Dzięki takiej budowie można mu bardzo skutecznie zapobiegać przez zastosowanie najprostszych środków chemicznych, takich jak zwykłe mydło czy też alkohol o min. 60-70% stężeniu.

Zachowaj odległość od innych osób i uważaj, aby nie narażać innych!

Koronawirus roznoszony jest głównie w kontakcie bezpośrednim drogą kropelkową - nosiciel wirusa może być tego nieświadomy, ponieważ zgodnie z danymi szacunkowymi nawet do 50% zarażonych przechodzi COVID-19 bezobjawowo! Z tego względu Światowa Organizacja Zdrowia zaleca zachowywanie minimum 2m odstępu w przypadku kontaktu ludźmi i korzystanie ze środ-

fot. archiwum Kancelarii Premiera Rady Ministrów RP

ków ochronnych takich jak rękawiczki oraz maseczki. Dzięki wykorzystaniu maseczek i zwracaniu uwagi na swoje zachowanie (zachowywanie odstępu, zakrywanie twarzy przy kichnięciach) zwiększamy bezpieczeństwo innych oraz swoje własne.

Pamiętaj, aby przed założeniem maseczki lub innego środka do zakrycia twarzy (może to być np. szalik) zdezynfekować ręce! W ten sposób nie tylko ochronisz innych przed potencjalnym zakażeniem, ale też zapewnisz sobie bezpieczeństwo związane z kontaktem maseczki z twarzą.

Dbaj o siebie i obserwuj pojawiające się w przestrzeni publicznej zalecenia!

Pamiętaj, że wysoka odporność organizmu to pierwsza bariera dla wirusa. Dbaj o swoją dietę i nie stresuj się niepotrzebnie - śledź zalecenia dotyczące wirusa pojawiające się w telewizji oraz na oficjalnych portalach miejskich lub rządowych. Unikaj niepo-

fot. archiwum Kancelarii Premiera Rady Ministrów RP

twierdzonych wiadomości i plotek dotyczących wirusa – najnowsze doniesienia na temat sytuacji w kraju codziennie publikowane są na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia.

W transporcie publicznym zadbaj o swoje bezpieczeństwo i komfort pozostałych pasażerów!

Z uwagi na bardzo dynamiczny rozwój sytuacji związanej z wirusem szczegółowe regulacje dotyczące limitów osób w komunikacji miejskiej oraz pozostałych obostrzeń dotyczących transportu zmieniają się często. Pamiętaj, że stosując się do norm określających odstępy pomiędzy pasażerami czy też ograniczających liczbę przewożonych osób zmniejszasz ryzyko zarażenia wirusem oraz zwiększasz komfort innych osób, które pomimo tej bezprecedensowej sytuacji są zmuszone poruszać się transportem publicznym.

Koronawirus

– informacje dla seniorów

OGRANICZ PRZEBYWANIE W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Poproś bliskich o pomoc w codziennych czynnościach: zakupach, zaopatrzeniu w leki, załatwianiu spraw urzędowych.

CZĘSTO MYJ RĘCE

Używaj wody z mydłem lub dezynfekuj ręce płynami/żelami na bazie alkoholu.

UNIKAJ DOTYKANIA OCZU, NOSA I UST

Dotykając oczu, nosa lub ust zanieczyszczonymi rękami możesz przenieść wirusa.

REGULARNIE MYJ LUB DEZYNFEKUJ DOTYKANE POWIERZCHNIE

Biurka, lady i stoły, klamki, włączniki światła, poręcze itp. przecieraj regularnie z użyciem wody i detergentu lub środka dezynfekcyjnego.

REGULARNIE DEZYNFEKUJ TELEFON I NIE UŻYWAJ GO PODCZAS POSIŁKÓW

Do dezynfekcji używaj np. wilgotnych chusteczek nasączonych środkiem dezynfekującym.

ZACHOWAJ BEZPIECZNĄ ODLEGŁOŚĆ OD ROZMÓWCY

Zachowaj co najmniej 1-1,5 m odległości od osoby, która kaszle, kicha lub ma gorączkę.

STOSUJ ZASADY OCHRONY PODCZAS KICHANIA I KASZLU

Podczas kaszlu i kichania zakrywaj usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką. Chusteczkę wyrzuć do kosza i umyj ręce.

ODŻYWIJ SIĘ ZDROWO I PAMIĘTAJ O NAWODNIENIU ORGANIZMU

Stosuj zrównoważoną dietę. Pamiętaj o codziennym jedzeniu minimum 5 porcji warzyw i owoców. Codziennie pij ok. 2 l płynów (najlepiej wodę).

KORZYSTAJ ZE SPRAWDZONYCH ŹRÓDEŁ WIEDZY O KORONAWIRUSIE

Posługuj się informacjami ze sprawdzonych źródeł, opartymi na dowodach naukowych. Znajdziesz je na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia (www.gov.pl/zdrowie) i Głównego Inspektoratu Sanitarnego (www.gis.gov.pl).

CENTRUM KULTURY PODGÓRZA ZAPRASZA – SPOTKAJMY SIĘ ONLINE!

Zajęcia dla maluchów z opiekunami w wersji internetowej. Wirtualne spacery i familijna gra detektywistyczna w nietypowej, spacerowo-mailowej formie. A do tego, ulubione zajęcia muzyczne, taneczne, plastyczne i językowe organizowane zdalnie i moc ciekawostek na Facebooku. Centrum Kultury Podgórz zachęca do korzystania z oferty dostępnej w sieci.

Na co dzień w Centrum Kultury Podgórz (w siedzibie głównej przy ul. Sokolskiej 13, a także w Klubie Rybitwy oraz Klubie Przewóz) jest wesoło i gwarno. Napięty grafik zajęć i warsztatów przeplata się z koncertami, wykładami i innymi wydarzeniami kulturalnymi. Od połowy marca, ze względów bezpieczeństwa (by ograniczyć ryzyko rozprzestrzeniania się koronawirusa) nie możemy organizować żadnej z tych aktywności w tradycyjnej formie – sale zajęciowe i widowiskowe są puste, a na korytarzach panuje cisza. – Epidemia i konieczność izolowania się zaskoczyła nas wszystkich. Nie wywieszamy jednak białej flagi i stopniowo przechodzimy w tryb online – maj był pełny ciekawych propozycji, na czerwiec przygotowaliśmy kolejne. Liczymy, że sytuacja powoli zacznie wracać do normy i niebawem znów będziemy mogli zaprosić Państwa „do siebie”, do tego czasu serdecznie zachęcam naszych dotychczasowych i nowych klientów: spotykajmy się w sieci! – mówi Anna Grabowska, Dyrektor Centrum Kultury Podgórz.

Dołącz do wirtualnego Klubu Rodziców

Wiemy, że kiedy trzeba zostać w domu najmłodszych rozpiera energia i dla rodziców każdy pomysł na aktywne i ciekawe spędzenie czasu jest na wagę złota. Dlatego teraz zajęcia dla dzieci w wieku 0-3 lat z opiekunami – organizowane w ramach Klubów

Rodziców działających w siedzibie głównej Centrum Kultury Podgórz, Klubie Rybitwy i Klubie Przewóz – są prowadzone online. W czerwcowym programie znalazły się m.in. dobrze znane i lubiane zajęcia umuzykalniające „Gordonki”, „Czytadelfo” oraz „Smyko-multisensoryka”. Nie zabraknie również popularnych warsztatów sensoryczno-rozwojowych „Bystry Bobas”, w czasie których prowadzone są starannie dobrane do wieku i możliwości psychofizycznych maluchów ćwiczenia oraz zabawy przygotowane przez psychologa dziecięcego. Będzie też okazja by przekonać się, że nawet piasek, mąkę, kaszę, kolorową bibułę, czy zwykłą wodę można wykorzystać do kreatywnej zabawy z dziećmi, która pozytywnie wpłynie na rozwój ich wyobraźni oraz motoryki – wszystko to w ramach zajęć „Bobas w dżungli zmysłów”. Nie zabraknie również „Smyków z gimnastyki”, czyli zajęć korekcyjnych dla najmłodszych, w czasie których, pod okiem fizjoterapeuty i przez zabawę, maluchy uczą się prawidłowych nawyków ruchowych, ćwiczą równowagę i koordynację. Ciekawostką dla rodziców i opiekunów będą również wirtualne warsztaty szycia.

Zajęcia online są prowadzone z wykorzystaniem mediów społecznościowych oraz popularnych platform i aplikacji internetowych, które dla uczestników są dostępne nieodpłatnie i nie wymagają instalowania skomplikowanego oprogramowania. Większość ma formułę wideokonferencji, a w niektórych można „wziąć udział” oglądając zamieszczony w sieci film. Uczestnicy są informowani o szczegółach mailowo (otrzymują link do zajęć oraz inne ważne informacje – np. o rekwizytach, które będą potrzebne by wziąć w nich aktywny udział).

Tak jak w przypadku zajęć stacjonarnych również w tych prowadzonych online posiadacze Karty Klubu Rodziców mogą uczestniczyć bezpłatnie. Zapisy prowadzone są mailowo lub online przez poszczególne jednostki, które je organizują (siedzibę główną Centrum Kultury Podgórz lub wybrane filie). Pełny harmonogram klubowych zajęć online, informacje o karcie Klubu Rodziców oraz niezbędne dane kontaktowe można znaleźć na ckpodgorza.pl w zakładce „Klub Rodziców”.

Zostań detektywem i zdobądź nagrody

W trosce o zdrowie swoje i innych, powinniśmy nadal ograniczać wychodzenie z domu, ale kiedy spacer jest konieczny, zwłaszcza w przypadku rodzin z dziećmi, warto wybrać bezpieczną trasę i ciekawie wykorzystać chwile spędzone na świeżym powietrzu. Siedziba główna Centrum Kultury Podgórze zaprasza więc do udziału w rodzinnej grze detektywistycznej „Zagadki Profesora Bednarskiego” (15-29 czerwca), która będzie prowadzona w nietypowej, spacerowo-internetowej formie! Zgłoszenia będą przyjmowane mailowo (trzeba będzie podać m.in. nazwę swojej drużyny oraz liczbę jej członków).

W odpowiedzi uczestnik otrzyma informacje niezbędne do przeprowadzania dochodzenia (wraz z zeznaniami świadków) i mapkę z zaznaczoną trasą spaceru – co ważne, będzie ona wiodła przez miejsca o małym natężeniu ruchu, w których możliwe jest swobodne zachowanie bezpiecznego dystansu od innych osób. Trzeci, kluczowy element, który trafi mailowo do każdego z graczy to karta z pytaniami – odpowiedzi na nie będzie można znaleźć tylko w terenie, podążając zgodnie z mapą i poznając Podgórze. Kto zakończy spacer i zgłosi przejście tego etapu gry otrzyma końcowy „Protokół dochodzenia”, który trzeba będzie wypełnić w oparciu o wiedzę zdobytą podczas przechadzki, a następnie odesłać. Nadzorujący dochodzenie dokładnie go sprawdzi. Po jego zaakceptowaniu uczestnik otrzyma mailem ściśle tajny kod z informacją o odbiorze nagrody! Szczegóły dotyczące obydwu gier będą na bieżąco publikowane na ckpodgorza.pl

Znajdź nas na Facebooku!

W czasie epidemii zintensyfikowaliśmy swoje działania w mediach społecznościowych. Na naszym głównym profilu ([facebook.com/CentrumKulturyPodgorza](https://www.facebook.com/CentrumKulturyPodgorza)) publikujemy materiały, które nie tylko dostarczą ciekawych pomysłów na spędzenie czasu w domu, ale również staną się źródłem wielu interesujących informacji z różnych dziedzin. Staramy się też by nawiązywały one do znanych i lubianych elementów naszej oferty, które w tradycyjnej formie zostały czasowo zawieszone.

Wszystkich, którzy regularnie wybierali się z nami na spacer po okolicach Krakowa zapraszamy teraz do wirtualnych wędrówek! Nie wychodząc z domu można z nami zwiedzić podkrakowskie dworki, najpiękniejsze krakowskie kościoły, a także wybrać się na wycieczkę „Przez Lasek Wolski”, której trasa prowadzi m.in. przez takie punkty jak Bielany, Gumańczy Dół, Polana Harcerska, Panieńskie Skały czy Wola Justowska i Willa Decjusza. W planach są też kolejne wędrówki online. Linki do wszystkich wirtualnych spacerów można znaleźć właśnie na naszym facebookowym profilu.

Coś dla siebie znajdą tam również mali naukowcy, z którymi do tej pory spotykaliśmy się na warsztatach chemicznych. W postach podsuwamy pomysły na ciekawe i widowiskowe eksperymenty, które można przeprowadzić w domowym laboratorium – np. kontrolowany wybuch miniwulkanu oraz symulację działania kwaśnego deszczu. Nawiązując do organizowanej przez nas akcji „Podgórze bez plastiku” teraz również w sieci staramy się doradzać i podpowiadać jak można być bardziej eko na co dzień. Dbamy też o dostarczanie ciekawych propozycji muzycznych i literackich.

Wielu seniorów świetnie radzi sobie z obsługą Facebooka i aktywnie udziela się na naszym profilu, więc nie brakuje tam propozycji skierowanych właśnie do nich. Zapraszamy m.in. do obejrzenia pięciu krótkich filmów z serii „Opowieści o starej szkole”, w których odkrywamy tajemnice zabytkowego budynku przy

ul. Sokolskiej 13 – obecnie siedziby głównej Centrum Kultury Podgórze. Nie możemy się spotkać w Podgórskim Klubie Seniora, ale nic nie stoi na przeszkodzie, abyśmy wspólnie powspominali online! Zachęcamy więc do wysłuchania rozmowy równie ciekawej, co casy, w których przyszło nam się teraz odnaleźć, bo po raz kolejny uwalniamy pokłady kreatywności, aby uporać się z codziennością — historia lubi się powtarzać. Sentymalnie, z dystansem i na wesoło wracamy w niej myślami do dni, gdy na półkach sklepowych stał jedynie ocet, a dobry przepis na sernik był na wagę złota!

Baw się, ucz i ćwicz przez internet

Sukcesywnie staramy się uruchamiać w wersji online kolejne płatne zajęcia z dotychczasowej, stacjonarnej oferty, a także proponować nowe aktywności przygotowane specjalnie z myślą o spotkaniach w sieci. Do internetu przeniosła się m.in. popularna Akademia Plastyczna Centrum Kultury Podgórze. Zajęcia odbywają się wirtualnie, a ich realne efekty – prace malarskie, rysunki i rzeźby – można oglądać w galeriach publikowanych na naszym profilu facebookowym! Zdalnie prowadzone są też indywidualne lekcje gry na instrumentach (piano skrzypce), indywidualne zajęcia wokalne oraz lekcje języka angielskiego i francuskiego. Spotykając się w sieci umiejętności taneczne szlifują także grupy taneczne ART ROCK (taniec współczesny). Z Klubem Przewóz online można ćwiczyć również jogę - pod okiem licencjonowanej instruktorki!

Bądź na bieżąco z informacjami!

Chcielibyśmy jak najszybciej „wrócić do normalności”, ale to kiedy i w jakim zakresie będziemy mogli wznowić stacjonarną działalność będzie uzależnione od sytuacji epidemiologicznej i wytycznych służb sanitarnych, władz państwowych i samorządowych w tym zakresie. Sytuacja jest dynamiczna, więc zachęcamy, by śledzić naszą stronę internetową (ckpodgorza.pl) oraz profil facebookowy, gdzie na bieżąco informujemy o wszystkich zmianach.

■ Joanna Pieczonka
Centrum Kultury Podgórze

■ fot. Centrum Kultury Podgórze

BĄDŹ TURYSTĄ W SWOIM MIEŚCIE – ZWIEDZAJ KRAKÓW !

Tegoroczne wakacje i turystyka w najbliższych miesiącach będzie inna od tej, którą znamy z lat poprzednich. Pandemia narzuca nowe standardy sanitarne, uniemożliwia część dotychczas dostępnych kierunków podróży i wymusza skupienie się na turystyce krajowej. Nie powinno to jednak martwić mieszkańców Krakowa, którzy w swoim najbliższym otoczeniu mają masę miejsc wartych odwiedzenia!

Kampania „Bądź turystą w swoim mieście – zwiedzaj Kraków” ogłoszona przez prezydenta Jacka Majchrowskiego nabiera tempa. Lokalni przedsiębiorcy, instytucje, aktywiści, artyści i inni mieszkańcy Krakowa chcący zaprezentować piękno swojej najbliższej okolicy mogą zgłaszać swoje pomysły i inicjatywy!

Kampania skierowana jest w głównej mierze do lokalnej społeczności, a jej celem jest pobudzenie krakowskiej gospodarki i włączenie mieszkańców miasta w proces przywracania Grodowi Kraka miana turystycznej stolicy Polski. Dodatkowo za pomocą promocji otaczających nas skarbów kultury mieszkańcy mogą wesprzeć lokalnych przedsiębiorców.

Już teraz mieszkańcy Krakowa mogą zgłaszać chęć otrzymania materiałów brandingowych promujących akcję, które będą mogli zamieszczać w prowadzonych przez siebie firmach, instytucjach i lokalach, a także w mediach społecznościowych. Mogą przesyłać także swoje pomysły i czynnie uczestniczyć w akcji. Pomogą im w tym specjalnie wyznaczeni koordynatorzy poszczególnych obszarów, którzy zadbać o sprawny kontakt i bezpieczeństwo.

6 obszarów tematycznych i trzy główne rodzaje działań

W strukturach Krakowskiego Biura Festiwalowego, które jest operatorem kampanii społeczno-informacyjnej, zostali wyznaczeni koordynatorzy obszarów: **muzyka, film, literatura, rękodzieło i rzemiosło, turystyka, działania lokalne (NGO), gastronomia oraz biznes**, którzy będą przekazywali podmiotom zainteresowanym zaproszeniem krakowianek i krakowian do skorzystania z ich oferty materiały oraz bieżące komunikaty na temat prowadzonej kampanii. Ogłoszona w piątek, 24 kwietnia kampania podzielona została na trzy najważniejsze obszary działań.

Pierwszy z nich – **wydarzenia otwarte** to zaproszenie do ponownego odkrywania Krakowa przez jego mieszkańców poprzez uczestnictwo w tematycznych spacerach z obszaru literatury, muzyki, filmu, rzemiosła, rękodzieła, miejsc pamięci, historii Krakowa, które będą prowadzone przez profesjonalnych przewodników, entuzjastów, artystów, aktywistów, literatów. W ramach **wydarzeń otwartych** znajdzie się także miejsce na otwarte wydarzenia kulturalne czy społeczne, jak pikniki czy małe koncerty. Wszystko z zachowaniem nowego reżimu sanitarnego i z zastosowaniem wszystkich zaleceń Ministerstwa Zdrowia.

Kolejny obszar to **warsztaty**. Do współpracy zaproszone zostaną liczne firmy, instytucje oraz osoby, które prowadzą ciekawe merytorycznie i zróżnicowane tematycznie warsztaty. To sposób na uruchomienie lokalnej gospodarki także w obszarze turystyki, a dla samych krakowian także doskonała okazja do poszerzenia swojej wiedzy i umiejętności poprzez uczestnictwo w nieszablonych zajęciach za niewielką opłatą.

Trzecim obszarem są z kolei działania oparte o **dzielenie się zdjęciami i materiałami wideo** z warsztatów, spacerów i otwartych imprez publikowanych w mediach społecznościowych z hashtagami **#badzturystawswويممiescie** oraz **#zwiedzajkrakow**. Dzięki temu Kraków poprzez media społecznościowe chce pokazać całemu światu, że aktywnie przygotowuje się na powrót do pełnowymiarowego funkcjonowania w nowej rzeczywistości. Po więcej informacji oraz w celu zapisu do udziału w akcji udaj się na Facebooka, Instagrama lub stronę akcji Zwiedzaj Kraków – Bądź turystą w swoim mieście!

■ fot. @badzturystą oficjalny profil Facebook

SZLAKIEM PODGÓRSKICH ULIC

Zapraszamy na kolejną podróż po najpiękniejszych ulicach malowniczego Podgórza. Nasza dzielnica wciąż dynamicznie się zmienia, ale pozostają jednak miejsca kryjące w sobie historię wartą poznania. W każdym numerze pisma zapraszamy Was, Drodzy Czytelnicy, do wspólnego spaceru i odkrywania na nowo miejsc naszej dzielnicy. Choć okoliczności związane z pandemią nie są sprzyjające przypominamy, że zima dobiegła już końca i zaczyna się kolejny rok pełen słońca, ciepła i, miejmy nadzieję, jak najszybciej także okazji do spacerów. W naszej dzielnicy pojawia się coraz więcej oznak zbliżającej się wiosny. Mamy nadzieję, że i tym razem dostarczymy wielu powodów do odkrywania uroku podgórskich ulic.

Dzisiaj zapraszamy Was do samego serca naszej dzielnicy, na ulicę Jana Długosza. Początek ulicy znajduje się tuż przy tętniącej życiem Kalwaryjskiej. Na jej końcu jedynie przejście przez most dzieli nas od Bulwarów Wiślanych - prawdziwej atrakcji cenionej przez turystów i miejsca relaksu dla mieszkańców miasta.

Wspomniany wcześniej kamienny most zbudowany został w 1938 roku na rzece Wildze, przy jej ujściu do Wisły. Warto zaznaczyć, że Most Retmański jest jedynym oficjalnie nazwanym mostem w naszym mieście, który nie jest położony na Wiśle. Nazwa mostu pochodzi od osoby retmana, czyli flisaka kierującego spływem. Tutejsze tereny stanowiły niegdyś bowiem osadę skupiającą krakowskich flisaków.

Schodząc z mostu kierujemy się wprost na planty im. Floriana Nowackiego, które są otoczone ulicami: Długosza, Rollego, Warneńczyka i placem Serkowskiego. Mało kto wie, że jest to najstarszy park w całej "Trzynastce". Jego historia zaczyna się w latach 1868-1888, kiedy na terenie zasypanego średniowiecznego stawu królewskiego posadzono pierwsze rośliny i zaczęto planowanie

urzekającej teraz spokojem przestrzeni. Inicjatorem powstania plant był burmistrz Podgórza Florian Nowacki. W parku dziś znajduje się wiele atrakcji (nie tylko dla najmłodszych). Obok placu zabaw i boisk do gry natkniemy się także na siłownię "pod chmurką". Miłośnikom przyrody w szczególności polecamy obelisk ku czci Maksymiliana Siła-Nowickiego - profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, który był jednym z najważniejszych pionierów ochrony przyrody w Polsce.

Ulicą Długosza przenosimy się z zatłoczonej części dzielnicy do miejsca, w którym mamy możliwość odpoczynku od miejskiego zgiełku. Jest tu przyjemnie, cicho - wiosną i latem zielono. Kiedy już tam będziesz, Drogi Czytelniku, zwróć koniecznie uwagę na widok rozciągający się z okolic Mostu Retmańskiego. To właśnie takie momenty pozwalają zrozumieć, dlaczego warto spacerować po „Trzynastce” i dlaczego warto doszukiwać się podobnych urokliwych, a często zapomnianych miejsc. Tutejsze zachody słońca nie mają sobie równych, polecamy!

■ oprac. oraz fot. Karolina Budyś

NAUCZYCIELE ZWIEDZILI EUROPĘ UCZĄC SIĘ JĘZYKA!

Szkoły w Dzielnicy XIII na każdym poziomie edukacji znajdują się w miejskiej czołówce - zarówno pod kątem osiągnięć i wyników nauce jak i ze względu na zaangażowanie w inicjatywy dodatkowo rozwijające uczniów czy też kadrę nauczycielską. Znakomitym przykładem może być Szkoła Podstawowa Nr 26 im. Andrzeja Struga. W ciągu ostatniego roku wybrani nauczyciele z grona pedagogicznego placówki przy ulicy Krasickiego wzięli udział w aż dziesięciu wyjazdach zagranicznych w ramach programu ERAZMUS+.

Byli w trzech różnych krajach!

W ramach kompleksowej nauki języka angielskiego połączonej z poznawaniem kultury wybranych państw Europy uczniowie SP 26 odwiedzili Wielką Brytanię, Cypr oraz Maltę. Dzięki olbrzymiej różnorodności placówek, z którymi na miejscu współpracuje szkoła, zaangażowanie w program wymiany pozwala także na poznanie nowych metod nauki języka oraz tworzenie fundamentów pod kolejne współpracy pomiędzy szkołami na kontynencie.

Jak opowiadają zaangażowani i bardzo zadowoleni z udziału w programie pracownicy SP 26 "Nauka odbywała się w małych grupach (...) w sposób interaktywny, angażujący słuchaczy i stymulujący sprawność mówienia. Prowadzący byli kompetentni i mieli duże doświadczenie w nauczaniu języka angielskiego jako języka obcego u dorosłych".

Inspiracja, nowe doświadczenia i metody nauczania!

W obliczu pędzącego do przodu świata bardzo ważna jest pamiętać o tym, że nauka języka w szkole to także okazja do wymiany informacji na temat kultury, historii, tradycji i systemów oświatowych poszczególnych krajów. Nauczyciele z SP26 poprzez przebywanie w międzynarodowym gronie, zarówno podczas lekcji jak i w czasie wolnym i naturalne korzystanie z narzędzia jakim jest język angielski mają później szansę przekazać swoim podopiecznym unikatową wiedzę czy też kompetencje i uczyć języka kompleksowo i w oparciu o doświadczenie zdobyte w trakcie udziału w ERAZMUS+.

Kontakt z takim nauczycielem, który ma żywy kontakt z językiem to dla uczniów na poziomie szkół podstawowych bardzo dobry sposób na opanowanie języka obcego. Towarzyszące każdemu z dziesięciu wyjazdów wycieczki krajoznawcze, spotkania z kulturą, zajęcia integracyjne i poznawanie zwyczajów z innych krajów dodatkowo pogłębiają wartość programów takich jak ERAZMUS+, pokazując nauczycielom świat, który stoi dla nich i dla dzieci uczących się razem z nimi przy ulicy Krasickiego otworem!

Jak podkreślają nauczyciele z SP 26 nie mniej istotnym elementem programu jest piękno odwiedzanych miejsc, które poza wartością naukową kuszą wspaniałą przyrodą, bogatą historią, kulturą czy ciekawą kuchnią. O nieocenionej wartości nauki łączonej z aktywnym wypoczynkiem wiadomo nie od dziś, a w roku 2020/2019 przekonali się o niej także nauczyciele SP 26 im. Andrzeja Struga!

JUBILEUSZ 70-LECIA POWSTANIA SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-WYCHOWAWCZEGO DLA NIESŁYSZĄCYCH IM. JANUSZA KORCZAKA W KRAKOWIE

Jubileusz jest okazją nie tylko do świętowania ale również zachęca do podsumowań dotychczasowych osiągnięć. Na taki uroczysty bilans bez wątpienia zasłużył Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących im. Janusza Korczaka w Krakowie, obchodzący w tym roku 70-lecie powstania!

Na początek warto przybliżyć krótką historię placówki, która jest jedną z największych w Polsce południowej a jej siedziba znajduje się właśnie w obrębie dzielnicy XIII w Krakowie.

Wszystko zaczęło się w roku 1950, kiedy to na mocy zarządzenia Ministra Oświaty została założona pierwsza placówka pod nazwą Szkoła Zawodowa dla Głuchych nr 1. Jej pierwotną siedzibą był budynek Ratuszu Kazimierskiego na Placu Wolnica (obecnie Muzeum Etnograficzne). Na przestrzeni dekad szkoła często zmieniała swoją siedzibę aż do roku 1992, kiedy to ostatecznym lokum stał się budynek przy ul. Grochowej 19, nieopodal Zalewu Bagry. Warto nadmienić, że w roku 1966 została zmieniona nazwa placówki na Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących, która obowiązuje do dziś. Początkowo oferta edukacyjna dotyczyła głównie kształcenia zawodowego w specjalizacjach takich jak: tkactwo, krawiectwo i przez wiele lat jedyny w Polsce oddział galanterii skórzaney. Jednak, aby sprostać wymaganiom rynku pracy, zmieniała się także z biegiem lat propozycja kierunków kształcenia. Katarzyna Podgórska, wicedyrektor wspomina: „Siedemdziesiąt lat kształcimy młodzież w różnych

kierunkach, przede wszystkim są to kierunki zawodowe. Przez te wszystkie lata zmieniały się profile począwszy od krawiectwa poprzez kaletnictwo, dziewiarstwo i tkactwo. Obecnie zawody, które młodzież tutaj zdobywa są dostosowane do aktualnych potrzeb na rynku pracy w kraju i na świecie. Ponieważ nasza młodzież oprócz tego, że uczy się w szkole również ma warsztaty, praktyki w różnych zakładach przemysłowych, a także wyjeżdża za granicę, gdzie zdobywa doświadczenie dzięki stażom zarodowym w ramach projektu Erasmus. Młodzież uczy się również przedmiotów ogólnokształcących, nie tylko zawodowych. Zatem obowiązują nas te same programy nauczania, a uczniowie zdają egzaminy zawodowe i maturę. Mamy dużo absolwentów, którzy skończyli naszą szkołę, ukończyli studia, a następnie wrócili do nas i są zatrudnieni jako nauczyciele i wychowawcy.”

W ciągu kilku dziesięcioleci następujące po sobie reformy systemu edukacji w sposób naturalny wpływały na zmianę oferty edukacyjnej. To właśnie na terenie „Trzynastki”, w szkole na ulicy Grochowej w 2005 roku utworzono pierwszą w Krakowie Szkołę Policealną dla Niesłyszących. Pozytywne zmiany dotyczyły również rozbudowy infrastruktury placówki. Ogromne starania dyrektora Ośrodka, Marka Mazurka zaowocowały oddaniem w roku 1996 do użytku nowej, dobudowanej części szkolnej i warsztatów szkolnych. Pomimo trudności związanych z transformacją gospodarki w kolejnych latach udało się sfinalizować budowę zaplecza sali gimnastycznej, siłowni oraz połączyć szeregi budynków specjalnie zaprojektowaną przewiązką. Trudne, przełomowe lata 90-te przywołuje Beata Postawa-Ćwierz, absolwentka, a obecnie wychowawca młodzieży: „Jestem absolwentką tej szkoły, którą skończyłam w latach 90-tych. Wspominając tamte czasy, mogę powiedzieć, że było tu super. Pamiętam spotkania, rozmowy, byliśmy tacy młodzi... Było bardzo wesoło, dużo jeździliśmy na wycieczki, brałam udział w różnych zawodach. Nieżyjący już dyrektor ośrodka, Marek Mazurek bardzo dużo pomagał osobom niesłyszącym, wspierał ich. Wiedział, co należy dać młodzieży, aby

mogła się rozwijać. Namawiał absolwentów aby szli na uczelnie wyższe. Po ukończeniu szkoły, za jego namową poszłam na studia, dzięki którym mogłam podjąć tutaj pracę. Mam miłe wspomnienia i pozostałam tu do dziś.”

Od początku powstania przy szkole działał również internat, w którym obecnie przebywają adepci z całej Polski. Następujący po sobie dyrektorzy wraz z kadrą wychowawców zawsze dbali o zachowanie ciepłej, domowej atmosfery. Priorytetem było, i jest, aby młodzież mieszkająca z dala od swoich rodzin czuła się dobrze w nowych warunkach, w których przebywa przecież przez większą część roku. Adaptacji sprzyja wiele zajęć dodatkowych rozwijających naturalne zdolności młodzieży. Jest to szereg zajęć sportowych i plastycznych jak również stale organizowane wycieczki dalsze i bliższe, wspierające rozwój młodego człowieka. Działają także liczne koła zainteresowań, jak chociażby koło teatralne, którego przedstawienia z udziałem szkolnej młodzieży wystawiane są przy wielu okazjach na terenie całego kraju. W ostatnich latach powstało także koło taneczne, a jego popular-

ność wśród młodzieży szkolnej obala jednoznacznie mit, że osoby z niedosłuchem mają trudności w emocjonalnym odbieraniu muzyki. Tak wypowiada się Patrycja Nosowicz, założycielka koła tanecznego: „Jestem absolwentką naszego Ośrodka a teraz tutaj pracuję. Dwa lata temu założyłam zespół taneczny dla młodzieży. Dlaczego chciałam, żeby powstał ten zespół? Chciałam, aby młodzież rozwijała się artystycznie, realizowała swoje marzenia i osiągała sukcesy, a w przyszłości umiała pokonywać wszelkie bariery.”

To właśnie młodzi ludzie uczący się w Ośrodku udowadniają swoimi osiągnięciami, że możliwe jest pokonywanie wszelkich barier. Warto przytoczyć wypowiedzi naszych uczennic: Pauliny i Kasi, tegorocznych maturzystek, których duże osiągnięcia zostały nagrodzone Stypendium Prezesa Rady Ministrów. Paulina: „Chodzę tu już cztery lata, uczę się zawodu kucharza. Po skończeniu szkoły, chcę jeszcze pójść do studium kosmetycznego, a potem może na studia. Obecnie uczestniczę w projekcie, w ramach którego w marcu wyjeżdżam do Wielkiej Brytanii na praktykę kucharską”. Natomiast Kasia stwierdza: „Jestem w trzeciej klasie Liceum Ogólnokształcącego, jeżeli zdam maturę to pójdę na studia pedagogiczne. Jest tu bardzo fajnie. Dużo nauki ale nauczyciele nas wspierają i pomagają. Organizowanych jest też wiele ciekawych wycieczek.”

Historia Ośrodka pokazuje, że na kształcenie osób niesłyszących duży wpływ mają warunki ekonomiczne, społeczne oraz stale zmieniający się rynek pracy. Ogromny wpływ na ewolucję tego typu placówek ma również rozwój cywilizacyjny, stopniowa zmiana postaw oraz większa świadomość Polaków, na którą w dużym stopniu wpłynął nasz udział we Wspólnocie Europejskiej. Słowo „integracja” zyskuje nowy wymiar, a angażowanie osób niepełnosprawnych w zwykłe formy życia osobistego i społecznego z upływem czasu staje się normą.

Jako podsumowanie można przytoczyć wypowiedź Anny Filipczyk, absolwentki Ośrodka obecnie zatrudnionej na stanowisku wychowawcy w internacie: „Pamiętam, że wymagania były dość wysokie, ale wiedza jaką nabyłam ułatwiła mi podjęcie studiów wyższych oraz ich ukończenie. Dzięki temu mogę być wychowawcą w tutejszej placówce, pomagam i bardzo wspieram młodzież, znając jej problemy od podszewki. Myślę, że największym plusem mojego pobytu tutaj była możliwość przebywania w grupie rówieśników, którzy napotykali takie problemy jak ja. Ośrodek nas wiązał, wspierał integrację naszego środowiska ale też pomagał odnaleźć się w świecie osób słyszących. Myślę, że to największa wartość takich placówek”.

■ oprac. Anna Chorabik-Wcisło

■ fot. archiwum Specjalnego Ośrodka

Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących im. Janusza Korczaka

RĘKAWKA KIEDYŚ I DZIŚ - KRÓTKA HISTORIA WZGÓRZA LASOTY

Co roku trzeciego dnia świąt wielkanocnych krakowianie udają się na wzgórze Lasoty, by w miejscu, gdzie niegdyś odbywały się egzekucje, obchodzić radosne święto Rękawki. Jest to najdłużej funkcjonujący obrzęd w naszym kraju, bo jego początki sięgają co najmniej VII w. n.e. I choć w tym roku z uwagi na pandemię spowodowaną wirusem CO-VID19 i wprowadzenie przez władze państwowe stanu nadzwyczajnego kopiec stał pusty, warto przypomnieć wszystkim mieszkańcom Dzielnicy XIII o pochodzeniu i historii tej wspaniałej tradycji, która od lat stanowi ważny element życia mieszkańców „Trzynastki”.

Artykuł dotyczący historii Wzgórza Lasoty nie zastąpi radości towarzyszącej wielu rodzinom tak chętnie odwiedzających co roku i kształtujących nową formę obchodów Rękawki, ale mamy nadzieję, że taka retrospekcja może stanowić interesującą odskocznnię od tematów bieżących. Mamy wielką nadzieję, że w przyszłorocznych numerach „Głosu Podgórza” strony poświęcone Rękawce będą, jak w latach ubiegłych, przepełnione kolorowymi zdjęciami przedstawiającymi wspaniałe pojedynki rycerskie, zabawy dla dzieci i szczęśliwe rodziny, atakże opisem atrakcji przyciągających od lat mieszkańców z całego miasta i okolic.

Średniowiecze lubowało się w dydaktyce. A główną nauką, jaką przekazywało, było „memento mori!” („pamiętaj o śmierci”). Stąd na przedstawieniach dawnych zabaw zawsze w tle widzimy szubienicę - symbol znikomości życia i towarzyszącej nam na każdym kroku niepewności. Życie nie było zresztą w tych czasach zbyt wiele warte. Głód, nędza i choroby zaniżały jego średnią długość do zaledwie dwudziestu paru lat, co na dzisiejsze standardy wydają się bardzo niewielką liczbą. Największą pociechą w tamtych czasach była pamięć o tym, że na głęboko wierzących ludzi

po śmierci czekało wspaniałe, pozbawione obaw życie wieczne. Wszyscy nękanii za życia już nigdy nie mieli zaznawać trudu i znoju, a jedynie chodzić po rajskich łąkach i wychwalać Pana.

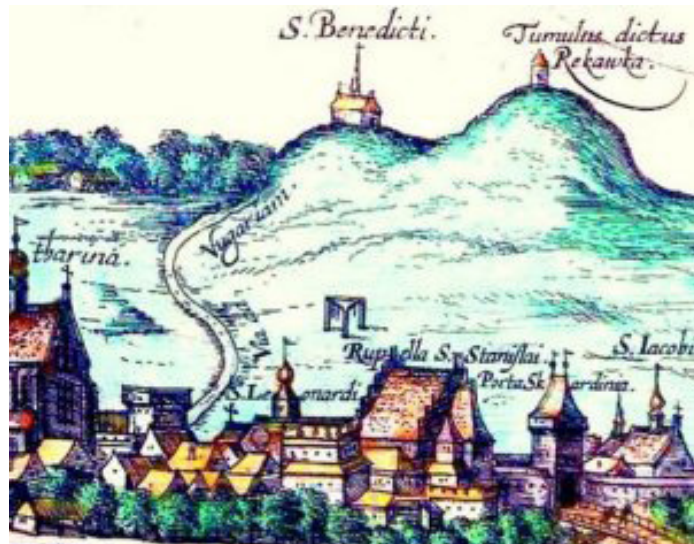
Podobne podejście mieli też żyjący we wczesnym średniowieczu na naszych ziemiach poganie - najczęściej wyznawcy różnych teorii reinkarnacyjnych. Według ich wierzeń sprawiedliwy odradzał się w innym człowieku, zaś grzeszny musiał przejść „kwarantannę” w zwierzęciu. Tak czy inaczej śmierć była tylko zamknięciem pewnego etapu wędrówki i nie należało się jej obawiać. To właśnie dlatego dawne święto zmarłych przypadające na początek wiosny było okresem radości. Strojono gaiki, urządzano festyny, a na mogiłach dawnych bohaterów wyprawiano huczne stypy.

W Krakowie wiosenne święto wyrażające opisane wyżej nastroje żyjących nad Wisłą ludów obchodzono na wzgórzu Lasoty, obok kopca uchodzącego za mogiłę Kraka - mitycznego założyciela naszego miasta. Miejsce to zwano Rękawką, bo według opowiadań dawnych kronikarzy lud sywał kopiec, przynosząc ziemię w rękawach. Tego typu legendy, o heroicznej pracowitości przy wykonaniu jakiegoś zadania (przeniesienie jeziora w ustach, uszycie koszuli z pajęczyn etc.) należą do żelaznego repertuaru powtarzającego się wielokrotnie w tradycji ludowej. W rzeczywistości nazwa Rękawka spokrewniona jest z takimi słowami, jak czeska rakiew (trumna) czy serbsko-chorwacka raka (grób). Być może także nazwa wzgórza Lasoty nie wywodzi się od lasu czy imienia, tylko od słowiańskiego leś (serb-chorw. trup, zwłoki).

Warto także wspomnieć, że wzgórze Lasoty, które od lat co roku na wiosnę odwiedzają tysiące rodzin z dziećmi, było też tradycyjnym miejscem egzekucji. W czasach, gdy nie było telewizji, a rozrywki sprowadzały się do zaledwie paru świąt w roku, tego typu pokazy starano się wykorzystać w celach dydaktycznych. Publiczność również przybywała na nie tłumnie, a egzekucja miała bogatą oprawę. Zdaniem wielu nawet zbyt bogatą...

Bardzo dobrze udokumentowana i ogólnie znana jest historia egzekucji Kostki Napierskiego - XVII-wiecznego przywódcy

powstania na Podhalu, kiedy to 18 lipca 1651 roku niewprawny kat aż 10 razy uderzał nieszczęśnika, zanim Napierski wyzionął ducha. Jak uczy nas ta niezwykła historia, jednocześnie ścięto też jego dwóch towarzyszy, a ich zwłoki poćwiartowano. Na tego typu widowiska chętnie ściągano też dzieci, by na własne oczy mogły się przekonać, co czeka grzesznych i nieposłusznych. W XXI wieku te metody wychowawcze budzą grozę, a samo wzgórze kojarzy się dzieciom raczej z watą cukrową, trampoliną i widowiskowym pojedynkiem rycerskim!

Współcześni uczestnicy Rękawki nie zawsze zdają sobie sprawę, co działo się na błoni, po którym chodzą. I choć nie jest to wiedza konieczna do posiadania, aby cieszyć się z uczestnictwa w jednym z najmocniej wpisanych w tożsamość „Trzynastki” świąt, to warto pamiętać o tradycji związanej z tym górującym nad dzielnicą miejscem.

W dawnych czasach granica między wzniosłością a upadkiem nie była jeszcze tak sztywna, jak dzisiaj. Zło mogło szybko zmienić się w dobro, a dobro łatwo pogrążyć się w grzechu. Przypomina o tym łacińskie słowo *sacrum*, które znaczy zarówno święty, jak i przeklęty. Stąd, zgodnie z przyjętą przez przedstawicieli ludów znad Wisły nauką chrześcijańską, Chrystus, by zwyciężyć, musiał najpierw umrzeć najhaniebniejszą śmiercią, opuszczony przez uczniów, wzgardzony przez ludzi. Dziś cały ten kontekst czytelny jest tylko dla nielicznych, ale miejsce egzekucji będące jednocześnie symbolem wiosny, na którym radośni mieszkańcy miasta spotykają się na festynie pamięta stare dzieje i zasługuje na pamięć i zrozumienie przez lokalnych patriotów.

■ oprac. Maciej Mieźian

■ fot. archiwum CKP

ODLEGŁOŚĆ NAS WZMACNIA

#PowstrzymajZakażanie

DZIELNICA XIII
PODGÓRZE